

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou
Č. J.	94/2020
DATUM ZPRACOVÁNÍ	20. 11. 2020
KONTAKTNÍ OSOBA	Ing. Vladimír Štípek, Ph.D.
TELEFON	225 279 206
E-MAIL	vstipek@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Svaz průmyslu a dopravy ČR tímto vyjadřuje svůj názor k předloženému „Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou“. Předložený materiál MF ČR (Ministerstva financí ČR) vyhodnocuje čtyři oblasti (**cenová stabilita, zdraví veřejných financí, stabilita devizového kurzu, konvergování úrokových sazeb**) jako nutný předpoklad pro přijetí společné měny.

ČR má v posledních letech problém s vyšší inflací ve srovnání se zeměmi eurozóny, kdy se podle třech nejlepších zemí z pohledu cenové stability odvíjí srovnávací základ pro země, které se zavázaly k přijetí eura. Pokud jde o **kritérium cenové stability**, ekonomika ČR dle MF ČR jej v roce 2020 kvůli „*přetrvávajícím domácím inflačním tlakům*“ nesplní.

Vzhledem k ekonomickým problémům trvajícím od jara jsme se zhoršili i v oblasti **veřejných financí** a po letech jsme přestali toto kritérium plnit. „*Kritérium stavu veřejných financí Česká republika plnila do roku 2019 ve složce salda i dluhu. Letošní hluboký propad ekonomické aktivity v důsledku pandemie COVID-19 a fiskální podpurná opatření vedly k prudkému zhoršení hospodaření vládního sektoru, jehož schodek dosáhne s největší pravděpodobností více než 6 % HDP*“, uvádí MF ČR v předloženém materiálu. Kritérium se skládá ze dvou hledisek, hranice pro deficit je dle kritérií stanovena na 3 %, veřejný dluh by neměl překročit 60 % HDP (podle zářijové makroekonomické predikce MF ČR letos kvůli koronaviru stoupne zadlužení ČR z 30 % HDP o 10 p. b., což je ovšem odhad publikovaný před realizací podzimních restrikcí). Z pohledu deficitu je jasné, že letošní rok je výkyvem daným mimořádnou situací. Důležitý bude vývoj veřejných financí v dalších letech, zda se jej podaří stabilizovat a nikoliv přijímat dále politická opatření, která dlouhodobou stabilizaci naopak ohrožují. Část týkající se zadlužení ale stále i s určitou rezervou plníme.

Kritérium úrokových sazeb ČR plní, což je dáno především obecně velmi nízkými úrokovými mírami v celé EU, tedy i v ČR.

Kritérium účasti v mechanismu směnných kurzů sice ČR neplní, neboť se nezapojila, ale odhady MF ČR říkají, že ČR by v teoreticky vymezeném pásmu, kde by se kurz měl pohybovat při snaze přijmout euro, skutečně pohyboval, takže ČR je z hlediska kurzového vývoje stabilní.

Vyhodnocení MF ČR se věnuje rovněž **dalším ukazatelům**, které indikují, zda by přijetí eura bylo pro ekonomiku ČR v daném okamžiku vhodné.

Souhlasíme s identifikací ukazatelů hovořících pro přijetí eura. Jde o otevřenost a propojení ČR s eurozónou, sladěnost hospodářského cyklu ČR s eurozónou, míra používání eura, byť jak uvádí MF ČR především v podnikové sféře. ČR pomáhá velmi nízká míra strukturální resp. dlouhodobé nezaměstnanosti, což ukazuje na pružnost trhu práce, bez problémů je i stabilní bankovní sektor.

Nesouhlasíme však s identifikovanými riziky, které jsou dle MF ČR spojené s přijetím eura. Nedokončený proces reálné ekonomické konvergence není v ČR, ale nebyl ani na Slovensku, ani v Pobaltí, kde se euro používá. Přiznání procyklického charakteru fiskální politiky (*str. 9: „V letech 2018 a 2019 tak byla fiskální politika procyklická.“; a též shrnutí na str. 2*) je sice správný postřeh materiálu MF ČR, na ten ale upozorňuje dlouhodobě i Svaz průmyslu a je dobře, že i vládní analytické materiály jej vnímají jako problematický. Ovšem tento negativní jev vykazují i jiné země a přesto těží z pozitiv přijetí společné měny. Mezi další rizika spojená s přijetím eura MF ČR řadí rovněž dlouhodobou udržitelnost veřejných financí v důsledku stárnutí populace, což je opět problém, který mají téměř všechny země EU a řada z nich společnou měnu přijala.

Vláda by měla přijímat ekonomická protikrizová opatření nejen pro obnovení ekonomického růstu, ale i s ohledem na stále platný závazek přijmout euro. I nadále vidíme jako potřebné definovat potřebné kroky a stanovit termín k přijetí eura. Hospodářská politika by měla více zohledňovat i potenciální benefity, které ze společné měny pro českou ekonomiku plynou. Na podmínkách pro splnění pracovat můžeme.